

Bondeledaren som tänkte nytt

Bo Dockered har varit en framträdande samhällsdebattör och pådrivarna i många sektorer från början av 1980-talet fram till för tio år sedan. Helt osynlig är han ännu inte, drygt 75 år ung.

Att han låtit journalisten Pär Fornling skriva sina memoarer är en välgärning. Fornling med lång bakgrund som lantbruksjournalist har både bakgrundskunskaperna och den stilistiska förmågan som krävs, och Dockered är frispråkig i memoarerna. Det gör boken Spårbyten – Bo Dockeredes vägval (Bokförlaget Arena) till en högtintressant bok.

Det är som bondeledare Bo Dockered är mest känd, även om han sedan han lämnade posten som LRF:s ordförande 1995 efter tio intensiva år med stora förändringar inom lantbrukssektorn har gjort många andra insatser på skilda fält. Landsbygden har dock oftast varit den "gröna tråden" i hans engagemang.

När Bo Dockered etablerade sig som lantbrukare på gården Dockered utanför Göteborg var det den gamla, reglerade jordbrukspolitiken som gällde. Staten och bönderna förhandlade om produktionen och priserna. Marknadens inflytande var marginellt.

Som bönder var vi "systemets fångar" förklarar Dockered i boken.

Det var den synen som Bo Dockered ville göra upp med när han 1986 blev ordförande i Lantbrukarnas Riksförbund, LRF. "Spårbytet", som nytänkandet kallades efter en teckning i tidningen Land, innebar en revolution för bönderna i Sverige. Som den folktalare han är, fick han med sig LRF:s förbundsstämma på nytänkandet inför hotet från S-regeringen om försämringar av jordbrukets villkor.

Spårbytet blev inte långvarigt, för när Sverige kom med i EU återreglerades jordbruket, om än på ett annat sätt. Dockered påverkade, inte bara enligt sin egen uppfattning, på ett kanske avgörande sätt att svenska folket röstade ja till EU. Trots en kritisk EU-opinion bland bönderna drev LRF en intensiv kampanj för medlemskap.

Det påverkade sannolikt också en del inom Centerpartiet, som var djupt splittrat i frågan.

Just relationen till Centern har varit lite av hatkärlek för Dockered. Han började som politiker i både kommun och landsting men lämnade politiken när han fick tyngre LRF-uppdrag. Men han hade pro-

påer om att återkomma till politiken efter att han LRF, till och med som kandidat till att bli partiledare. Det avstod han, och det verkar nästan som om han ångrar det.

Olof Johansson och han var för olika för att komma bra överens. Relationen till Maud Olofsson var ansträngd, framgår tydligt. Även Annie Lööf var han tveksam till (i privata samtal – hon nämns inte i boken).

Ett mycket intressant avsnitt är det om Föreningsbanken. Många var kritiska till LRF som tvingade fram förändringen från kooperativ förening till bolag och sedan inkorporering i Swedbank, men nu avslöjar Dockered att banken var konkursmässig och att förändringen var enda sättet att rädda banken. Det blev sedan en god affär för LRF och många av dem som omvandlade sina insatser till Swedbankaktier.

Också den affären visar på Dockeredes förmåga att både tänka nytt och, ibland brutalt, driva igenom sina idéer.

